

2018-11-22

Diarienummer
KS 2015/0861

Jesper Jakobsson
046-359 59 26
jesper.jacobsson@lund.se

Kommunstyrelsen

Kultur- och fritidsnämndens utredningsuppdrag om införande av kulturcheck i Lunds kommun.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige utrett förutsättningarna för införande av kulturcheck i Lunds kommun. Utredningen översändes till kommunfullmäktige, som den 27 april 2017 beslutade att återremittera ärendet till kommunstyrelsen i syfte att ta fram ett förslag för tillvägagångssätt, tidsplan och kostnader för införande av kulturcheck i form av checksystem för musikundervisning som ett första steg i att minska köerna till kulturskolan. Utredningen ska vara färdig för behandling i nämnden under 2017.

Kultur och fritidsnämnden beslutade den 14 december 2017 att översända sin utredning till kommunfullmäktige. När denna behandlades av Kommunstyrelsen den 7 februari 2018 beslutades att återremittera ärendet till kommunkontoret för att i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen utreda ett musikchecksystem som utgår ifrån ackreditering av leverantörer och ej offentlig upphandling, möjliggör olika driftsformer hos leverantörer och inte endast aktiebolag, möjliggör gruppundervisning för musikelever, öppnar för checksystem för samtliga barn och ungdomar som önskar musikundervisning oavsett instrument samt att göra ytterligare jämförelser med andra kommuner som har ett kultur- eller musikchecksystem.

Kultur och fritidsnämnden har den 20 september 2018 beslutat att översända yttrande avseende vidare utredning gällande införande av ett musikchecksystem. Förslaget i denna utredning bygger fortsatt på ett system med upphandling av aktörer för musikundervisning.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 22 november 2018
Kultur- och fritidsnämndens beslut den 20 september 2018, § 110 dnr KU 2016/0724.

Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse den 31 augusti 2018, dnr KU 2016/0724

2018-11-22

Diarienummer

KS 2015/0861

Kommunstyrelsens beslut den 7 februari 2018, § 53
Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 5 januari 2018

Barnets bästa

Ärendet berör barn och unga. En barnchecklista har tidigare upprättats i ärendet.

Ärendet

Bakgrund

Kultur- och fritidsnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige utrett förutsättningarna för införande av kulturcheck i Lunds kommun. Utredningen översändes till kommunfullmäktige, som den 27 april 2017 beslutade att *återremittera ärendet till kommunstyrelsen i syfte att ta fram ett förslag för tillvägagångssätt, tidsplan och kostnader för införande av kulturcheck i form av checksystem för musikundervisning som ett första steg i att minska köerna till kulturskolan. Utredningen ska vara färdig för behandling i nämnden under 2017.*

Kultur och fritidsnämnden beslutade den 14 december 2017 att översända sin utredning till kommunfullmäktige. När denna behandlades av Kommunstyrelsen den 7 februari 2018 beslutades att *återremittera ärendet till kommunkontoret för att i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen utreda ett musikchecksystem som utgår ifrån ackreditering av leverantörer och ej offentlig upphandling, möjliggör olika driftsformer hos leverantörer och inte endast aktiebolag, möjliggör gruppundervisning för musikelever, öppnar för checksystem för samtliga barn och ungdomar som önskar musikundervisning oavsett instrument samt att göra ytterligare jämförelser med andra kommuner som har ett kultur- eller musikchecksystem.*

Kultur och fritidsnämnden har den 20 september 2018 beslutat att översända yttrande avseende vidare utredning gällande införande av ett musikchecksystem. Förslaget i denna utredning bygger fortsatt på ett system med upphandling av aktörer för musikundervisning.

Kultur och fritidsnämndens yttrande

Kultur och fritidsförvaltningen har i sitt yttrande anfört följande.

Om ackreditering och upphandling

Vad gäller ett musikchecksystem, som utgår ifrån ackreditering av leverantörer och inte utifrån offentlig upphandling, uttrycker Lunds kommuns upphandlingschef att det inte finns något annat sätt än att göra en regelrätt upphandling.

2018-11-22

Diarienummer

KS 2015/0861

Den modell, som Nacka kommun använder, bygger på ett valfrihetssystem, men det finns enligt upphandlingschefen inte reglerat i lagen som ett godkänt upphandlingsförfarande annat än inom vård och omsorg. Nacka kommun har dessutom inte ett ekonomiskt tak som ingångsvärde, vilket finns i Lund på 5,5 miljoner kronor och som då villkorar förutsättningarna för kommunen. Det vill säga att det i förväg finns en bestämd summa att handla för. Direktivet som ligger till grund för lagen om offentlig upphandling anger i artikel 10 undantagen för vissa särskilda tjänster. Musikundervisning omfattas inte av dessa undantag. Därför bör Lunds kommun enligt upphandlingschefen hantera detta som en upphandling över tröskelvärdet, förslagsvis som en öppen upphandling. Ett upphandlingsupplägg gör också att kommunen, som beställare samt upphandlad leverantör av musikundervisning och de barn och föräldrar som tar del av detta, får en större trygghet och hållbarhet kring vilka förutsättningar som råder.

Om driftsform hos leverantör

Vad gäller ett musikchecksystem, som möjliggör olika driftsformer hos leverantörer och inte endast aktiebolag finns det ingenting som hindrar detta. Så länge Lunds kommun kan kontrollera att det är en ekonomiskt stabil organisation spelar det ingen roll vilken organisationsform det gäller och förutsättningar gällande moms etc. Viktigt är att leverantör lever upp till det regelverk, som gäller för upphandlingsbar aktör med till exempel kollektivanslutningsliknande möjligheter för anställda, tillgänglighet till lokaler för personer med funktionsvariationer, uppvisande av utdrag ur belastningsregister för dem som ska undervisa med mera.

Om gruppundervisning

Gruppundervisning går att handla upp enligt i upphandlingsunderlaget tydligt definierade förutsättningar.

Om olika instrument

Att upphandla möjlighet för barn och unga att lära sig spela ett instrument utöver de instrument som det är störst efterfrågan på, gitarr och piano, går att göra.

Om jämförelser från andra kommuner

Kultur- och fritidsförvaltningen har varit i dialog med tre kommuner med ett kultur- eller musikchecksystem för att kunna göra några ytterligare jämförelser: Täby kommun, Nacka kommun och Staffanstorps kommun.

Täby har upphandlat musikskoleutförare, medan Staffanstorp och Nacka använder sig av auktorisation. Det finns exempel på olika

2018-11-22

Diarienummer

KS 2015/0861

driftsformer bland de upphandlade eller auktoriserade aktörerna, såväl föreningar som enskilda företag, handelsbolag och aktiebolag. Täby har sammanlagt 1 600 elever i musikskolan, varav 860 i den kommunala verksamheten. Musikskolepengen är 9 104 kronor per elev under ett år och betalas till utföraren. Man ser styrkan i att ersättningssystemet är tydligt och att alla elever, som vill spela kan få en plats, så länge utförarna kan erbjuda en plats. En nackdel som man ser är att pengens storlek är för liten, något som kraftigt påverkar verksamheten i egenregi, som har tillsvidareanställd personal, som måste täcka upp sin lön med elever. De privata utförarna har inga anställda lärare. De köper in lärartjänster (konsulterande musiklärare) från termin till termin. De kan då anpassa antalet lärartimmar utifrån efterfrågan. Det är svårt att få lönsamhet med de "smalare" instrumenten.

Staffanstorp har tre nivåer på checkarna till utövarna: 11 000 kronor per elev under ett år (ämneskurs, 1-3 elever), 6 000 kronor (liten grupp, 4-12) eller 3 000 kronor (stor grupp, 13 och fler). Kommunen ser svagheten i att det blir osäkra anställningsförhållanden för lärare med läraryttal och även här kommer vissa instrument i kläm.

Även Nacka har tre nivåer på checkarna: 9 310 kronor per elev under ett år (ämneskurs musik, 1-4 elever), 5 294 kronor (musikgrupp, 5-12) eller 2 762 kronor (musikgrupp, 13 och fler). Kommunen ser styrkan i att det är flexibelt för medborgarna och kulturskolorna samt att man möter efterfrågan på ett bättre sätt, eftersom det inte finns något tak motsvarande anslagsfinansiering. Man kan växa med efterfrågan. Nackdelen är att pengarna kommer först då eleverna är på plats och försvinner två månader efter att eleven har sagt upp platsen. Man ser också svårigheter att få ett brett anpassat utbud för elever med omfattande funktionsnedsättning.

Järfälla har utrett, men ej infört, då bedömning gjordes att det skulle generera för höga kostnader för kommunen.

De tillfrågade kommunerna understryker vikten av att formulera gemensamma mål med en sådan här satsning. Att ha resurser för administration, som är krävande och nödvändigheten av att ha ett gemensamt digitalt system med aktörerna – vilket Kulturskolan i Lund har.

Tillvägagångssätt

Om musikcheck ska införas i Lunds kommun är kultur och fritidsförvaltningens slutsatser att:

- Förfarandet utgår från den avsatta summan om 5,5 miljoner kronor.

2018-11-22

Diarienummer

KS 2015/0861

- Utifrån detta upphandlas ett antal platser hos de aktörer, som kvalificerar sig enligt upphandlingsunderlag. Till exempel 150 undervisningsplatser för piano, 100 för gitarr, 25 för trummor etc. Vidare måste redan inskrivna elever hos externa aktörer samt syftet med satsningen, att bereda fler barn i Lunds kommun undervisning i musik, synkroniseras och avvägas.
- En administrativ funktion för handläggning och uppföljning behöver resurs sättas.
- Kommunen behöver i avtal med aktörer formalisera återkommande deltagande i process kring gemensamt mål, kunskapsutveckling och samverkan.

Kommunkontorets kommentar

Kommunstyrelsen har den 7 februari 2018 beslutat att återremittera ärendet för att utreda ett musikchecksystem som utgår ifrån ackreditering av leverantörer och ej offentlig upphandling. Det förslag som nu lämnas utgår emellertid från offentlig upphandling och inte ackreditering. Som skäl för detta anger kultur och fritidsförvaltningen att den avsatta summan på 5,5 mkr begränsar möjligheterna till en ackreditering samt att det finns upphandlingsrättsliga problem.

Kommunkontoret delar kultur och fritidsförvaltningens bedömning om att ett ekonomiskt tak på 5,5 mkr begränsar möjligheterna till ackreditering. Ur ett kommunalrättsligt och konkurrensrättsligt perspektiv måste en ackreditering rikta sig till alla potentiella aktörer och ge alla samma möjligheter att delta i ett sådant system. Detta skulle sannolikt medföra en kostnad högre än 5,5 mkr och det skulle inte vara möjligt att, ur dessa perspektiv, begränsa ett sådant system till en förbestämd summa. Med det satta ekonomiska taket är det enligt kommunkontorets bedömning inte möjligt att ha ett musikcheckssystem med ackreditering.

Kultur och fritidsförvaltningen har vidare anfört att det finns upphandlingsrättsliga problem med ett ackrediteringssystem. Kommunkontoret konstaterar att det saknas lagreglering och praxis på området, vilket dock inte betyder att ackreditering skulle vara olagligt. Minst två kommuner har detta system idag och en av dessa, Nacka kommun, har haft detta sedan 2007 utan påpekande från konkurrens- eller upphandlingsmyndigheter. Ingen av de utredningar som gjorts har tydligt visat att ett ackrediteringssystem skulle stå i strid med upphandlingslagstiftningen. Kommunkontoret anser därför att denna fråga, under förutsättning att ovan beskrivna problematik kring ekonomiskt tak är löst, behöver utredas vidare om en ackrediteringslösning ska väljas. I en sådan utredning måste olika vägval göras bl.a. kring om den kommunala musikskolan ska ingå i

2018-11-22

Diarienummer

KS 2015/0861

checksystemet, vilka grupper som ska omfattas, musikcheckens storlek m.m. som kommer att påverka kommunens kostnad för musikchecken.

Kommunstyrelsen har i sitt återremitteringsbeslut den 7 februari 2018 varit tydlig med att musikchecksystemet ska bygga på ackreditering. Som framgår ovan kräver en ackrediteringslösning ytterligare utredning och medför sannolikt en högre kostnad än de avsatta 5,5 mkr. Kommunkontoret bedömer dock att den av Kultur och fritidsnämnden föreslagna lösningen för ett musikchecksystem kommer att svara mot kommunfullmäktiges uppdrag i att vara *ett första steg i att minska köerna till kulturskolan*. Detta utesluter inte att ett musikchecksystem som bygger på ackreditering samtidigt utreds. En sådan utredning bör hanteras i samband med EVP 2020-2022. Om en sådan utredning görs parallellt bör detta beaktas när avtalstider bestäms för de leverantörer som upphandlas.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

- att uppdra åt Kultur- och fritidsnämnden att införa en musikcheck utifrån nämndens förslag som ett första steg i att minska köerna till kulturskolan, med start HT 2019.
- att uppdra åt Kultur- och fritidsnämnden att utreda ett musikchecksystem byggt på ackreditering, med ett tydligt tillvägagångssätt, tidplan och kostnad, vilket nämnden ska lyfta i samband med EVP 2020-2022.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Jesper Jacobsson
Administrativ chef/chefsjurist

Beslut expedieras till:
Kommunfullmäktige
Akten